

fra dem. Dertil blev der naturligvis fra socialdemokratisk Side svaret, at derved kom Højre i sin Humanitet ganske vist ogsaa til den Inhumanitet at berøve disse Folk Valgretten. Men Højre paastod altsaa, at det var af humane Grunde, at man ikke vilde lade dem betale Skat. Imidlertid lykkedes det ikke Højreflertallet i Frederiksberg Kommunalbestyrelse fuldt ud at gennemføre sin Hensigt. For det første naaede man ikke op til Grænsen 800 Kr., man maatte under Forhandlingerne med Regeringen blive staaende ved 700 Kr., og dernæst blev det ved Skattevedtægten derude gennemført, at Folk, der havde under 700 Kr. i Indtægt, alligevel kunde faa Valgret, nemlig naar de selv satte sig i Skat. De vilde ganske vist ikke blive satte i Skat af Ligningsmyndighederne, men de fik Adgang til selv at ønske sig satte i Skat og komme til at betale den, og derved aabnedes der ogsaa dem Adgang til at faa kommunal Valgret. Dette er ganske vist en meget utilfredsstillende Ordning — det er den samme, vi har ved Menighedsraadsvalgene, hvor det er en frivillig Sag, om man vil melde sig —, og det er helt imod Princippet i Kommunal- og Statsforfatningen, hvor Valgretten er noget, der tildeles af Samfundet. Det var et Kompromis. Men det var dog en Ordning, der aabnede nogen Adgang for saadanne Folk til at faa Valgret. Det næste Skridt, som Højreflertallet i Frederiksberg Kommunalbestyrelse derefter foretog sig, var at sætte Skatten op, i mange Tilfælde fordoble den, for disse smaa Skatteydere. Altsaa, det samme Parti, der tidligere havde paaberaabt sig sin Humanitet og syntes, at det var Synd at opkræve Skat af disse smaa Skatteydere, betænkte sig ikke paa, da det dog ikke kunde forhindre disse smaa Skatteydere i at faa Valgret, at fordoble Skatten for dem for derved i saa høj Grad som muligt at besværliggøre dem Opnaelsen af Valgret. Derved blev Hykleriet effektivt afsløret.

Jeg har mindet om denne Sags Historie, fordi den har sin Betydning ved Bedømmelsen og Behandlingen af det her foreliggende Lovforslag. Den viser, at vi, som jeg begyndte med at sige, vel i Princippet har almindelig kommunal Valgret,

og at vi sikkert ogsaa burde have det i Praksis, i hvert Fald udenfor København, i Købstæderne og paa Landet — i København er der det særlige Forhold, at der kræves 800 Kr.s Indtægt for at blive sat i Skat, og at dette sker ifølge Loven —, men ikke desto mindre er den kommunale Valgret ikke i Praksis fuldt ud almindelig. Ærede Medlemmer kender de Tal, som Statistikken i saa Henseende har fremdraget. Jeg har tidligere nævnt dem og skal endnu kun en Gang lige rekapitulere Hovedtallene. Ved de sidste kommunale Valg i 1909 — de første, der fandt Sted efter den nye Valglov af 20. April 1908 — havde i alt i hele Landet af Befolkningen over 25 Aar, altsaa den Del, der i øvrigt vilde være kommunalt valgberettiget, 68,5 pCt. kommunal Valgret, men de fordelte sig saaledes, at paa Landet havde 74,3, i Købstæderne 64 og her i København 54,7 pCt. kommunal Valgret. Saa stærk er i Virkeligheden Indskrænkningen. Ved Folketingsvalgene har af Mænd over 30, altsaa af dem, der i øvrigt vil være berettiget til Folketingsvalgret, omtrent 90 pCt. Valgret, der udelukkes altsaa kun 10 pCt., medens der ved de kommunale Valg udelukkes 31,5 pCt., altsaa omtrent $\frac{1}{3}$. Paa Landet er det omtrent $\frac{1}{4}$, i Købstæderne over $\frac{1}{3}$ og i København omtrent Halvdelen, der udelukkes fra kommunal Valgret. Det er særlig Kvinderne, det gaar ud over. I København har af de Mænd, der i øvrigt kunde være Tale om, 66,6, men af Kvinder kun 45,7 pCt., altsaa under Halvdelen, kommunal Valgret. Den Udvidelse af den kommunale Valgret til Kvinder, som fandt Sted i 1908, har altsaa ikke været saa overmaade effektiv, i hvert Fald ikke her i København. Og dermed hænger det atter sammen, at de Indskrænkninger, der — ikke i Princippet, men i Praksis — findes i den nugældende kommunale Valgret, kommer til i særlig Grad at begunstige Overklassen paa Underklassernes Bekostning. Der foreligger ingen Statistik i saa Henseende for Landets og Købstædernes Vedkommende, derimod foreligger der for København en Statistik, hvoraf det fremgaar, at af dem med 800—1,000 Kr.s Indtægt udelukkes hver anden, af dem med 1,000—1,200 Kr. hver tredie og af dem med 1,200—1,500 Kr. hver femte fra kommunal